

Så et dannelsesfrø

Af: Alice Buchhave Nørlem

Klog, klog bog får næsten anmelderen til at falde i svime. Hvor er det skønt.

De seneste måneders heftige debat om børns manglende plig, forældres svigtende ansvarsfølelse og opdragelsens udeblivelse har efter min beskedne mening understreget behovet for mere kvalificeret tvivl, mere obligatorisk nysgerrighed og mere dannelse i vores samfund.

Louise Nabe-Nielsens bog "Filosofi i skolen - Undervisningens rum for undren" kunne være et bud på, hvordan vi inviterer nysgerrigheden, tvivlen og dannelsen ind i vores liv igen og med Nabe-Nielsens ord får sået nogle tankefrø.

Bogens mest særlige træk er et indledende kapitel, som definerer filosofi. Kapitlets definitioner er tilpas nænsomme til, at man kan supplere med egen viden og erfaring, og tilpas præcise til, at definitionerne faktisk tilføjer noget styrke og seriositet til begrebet. Nabe-Nielsen præciserer filosofiens forskellige felter: ontologien, metafysikken, erkendelsesteorien, etikken og æstetikken - og hun minder os om forskellige videnskabers forskellige tilgang til filosofien. Der er forskel på matematikkens optagethed af at definere tal og erkende matematik, medicins tanker om menneskelig værd og grænserne for medicinering, arkitekturens afsøgning af skønhed og nytteværdi.

Kapitlet understreger, at den filosofiske samtale i skolen ikke bare er en Rasmus modsat-dialog, hvor vi bare skal øve os i at indtage det ledige standpunkt, men en samtale, som tager sit udgangspunkt i afsøgning og afgrænsning af områder og derfra bevæger sig ad åbne stier mod nye, uventede overvejelser. Seriositet, faglighed og viden er inviteret med ind i det fabulerende rum, og det er med til at kvalificere den åbne, filosofiske samtale.

Den filosofiske samtale handler mest om åbenhed og nysgerrighed. Med åbenheden kommer muligheden for, at vi kan undre os over og undersøge verden, skriver Louise Nabe-

Nielsen. Åbenheden betyder bevidsthed om sin egen forudindtagethed, så man kan møde andre synspunkter med en lyst til at blive udfordret i sin egen formning. Den filosofiske tænkning er elastisk, understreger Nabe-Nielsen så smukt. Det betyder, at den søger efter det almene, uanset de forskelle vi møder. Og så fordrer den filosofiske samtale fantasi og kreativitet, som er herlige hjernemuskler, som dårligt kan trænes for meget.

Louise Nabe-Nielsen kritiserer måle-veje-logikken i vores samfund, som fører til, at vi kun ønsker at beskæftige os med noget i skolen, hvis værdi kan måles - vi skal kun lave noget, der kan bruges til noget. Det er ikke kun et ideologisk synspunkt. Nabe-Nielsen understreger, at overvejelser af etisk, æstetisk, filosofisk karakter præger livet i høj grad: fordelingspolitik, lovgivning og sågar matematiske regler. Vi glemmer og underkender grundantagelserne og tilværelsens grundlæggende perspektiver.

Skolens læringsmålsfokus får også et tiltrængt ord med på vejen. Måske giver det faktisk ikke mening at spørge børnene, hvad de har lært i dag - hver eneste dag - måske er det mere interessant og mere gavnligt at tale om, hvad vi har lavet, og derfra få en meningsfuld og brugbar samtale i gang. Hørt hørt!!

Endelig - inden anmelderen falder helt i svime over de pointer, som taler så blidt og klogt ind i tidens debat - bør jeg også nævne, at bogen også bruger plads på at definere og forklare, hvad filosofi med børn i skolen er. Desuden bruger bogen fem kapitler og et appendix (knap halvdelen af bogen) på at give anvisninger på, hvordan man kan gribe den filosofiske samtale an. Anvisningerne kommer både i generelle termer og med helt konkrete forslag til, hvordan man kan gøre i undervisningen. "Filosofi i skolen" er først og fremmest en anvendelig og let tilgængelig bog om den filosofiske samtale i skolen. Men pointerne og indføringen i filosofi i bogens indledende kapitler indeholder så mange vigtige pointer, at det er værd at glæde sig over, at de følger med de praktiske, brugbare anvisninger i bogens sidste halvdel.

Fakta

Titel

Filosofi i skolen

Forfatter

Louise Nabe-Nielsen

Pris

300

Sider

220

Forlag

Hans Reitzels Forlag

Forfatter: Der er ingen rigtige svar i etik